

Kuurojen Liitto ry

VUOSIKIRJA 2015

www.kuurojenliitto.fi/vuosikirja-2015

KUUROJEN LIITTO

Kuurojen Liitto ry

VUOSIKIRJA 2015 –

SISÄLLYSLUETTELO

Kuurojen Liitto	3
Toiminnanjohtajan katsaus	5

PALVELUTOIMINTA

Henkilökohtaiselle kohtaamiselle edelleen suuri tarve	7
Kulttuuritapahtumat yhteisön tärkeitä kohtaamispaikkoja	9
Maahanmuuttajat kuntoutussihteerien asiakasryhmänä	10
Paikka auki nuorille	11

KEHITTÄMISTOIMINTA

Viittomakielilaki astui voimaan	12
Kehityspoliitikan supervuosi sai uuden käänteen	13
Korpus- ja SignWiki –hankkeet päätökseen	14
Uudistuksista uutta potkua viestintään	15

HALLINTO

Hallintokertomus	17
Henkilöstökertomus	18
Tarinat kiinnostivat lahjoittajia	20
Luottamusorganisaatio ja johtoryhmä	21
Kuurojen kansanopisto	22
Kuurojen Liiton konserniyhtiöt	23
Edustukset eri yhteisöissä 2015	24
Toimikunnat ja työryhmät 2015	29
Jäsenyhdistykset 2015	32
Lausunnot 2015	33

KUUROJEN LIITTO RY

Perustettu 1905

Jäsenyhdistyksiä 42

Jäseniä yhdistyksissä 4043

Julkaisu

Kuurojen lehti - Dövas tidskrift

Toimipaikat

- Keskustoimisto, Valkea talo, Haaga, Helsinki

- Alue toimistot: Jyväskylä, Helsinki, Kouvola, Kuopio, Mikkeli, Oulu, Pori, Rovaniemi, Seinäjoki, Tampere, Turku, Vaasa

ARVOMME

- * Ihmisarvon kunnioittaminen
- * Sosiaalinen oikeudenmukaisuus
- * Asiakslähtöisyys
- * Luotettavuus
- * Yhteisöllisyys
- * Dynaamisuus

MISSIONME

Kuurojen Liiton tehtävä on taata kuurojen ihmisoikeuksien ja yhdenvertaisten mahdollisuuksien toteutuminen.

VISIOMME

Viittomakieli elää vahvana moniarvoisessa, monikielisessä ja monikulttuurisessa yhteiskunnassa. Kuurojen Liitto on alansa johtava etu- ja palvelujärjestö sekä kansallisesti että kansainvälisesti.

Kuurojen Liiton vuosia 2010–2015 koskevat yhteiset strategiset tavoitteet

1)

Liitto paneutuu tuloksekkaasti kuurojen ihmisoikeuksien ja yhdenvertaisuuden edistämiseen. Sitä varten liitolla on tehokas edunvalvontajärjestelmä, joka toimii proaktiivisesti kieli- ja vammaispolitiikan sekä sosiaali- ja terveystalouden aloilla.

2)

Liitolla on asiakkaiden ja yhteistyökumppaneiden tarpeisiin soveltuva selkeä ja ajantasainen viestintä- ja verkkopalvelujärjestelmä.

3)

Alueellisista palveluista 30 % tuotetaan etä- ja verkkopalveluina. Erilaisia palveluja tuotetaan prosesseina yli osasto-, yksikkö- ja tiimirajojen.

4)

Senioreille tarjotaan heidän toiveidensa mukaista virkistys- ja muuta toimintaa. Edunvalvonnan keinoin

varmistetaan, että he saavat tarvitsemansa viittomakieliset palvelut. Toiminnan painopiste on paikallisella ja alueellisella tasolla.

5)

Kuurojen Liitto on profiloitunut tunnetuksi ja tunnustetuksi kansainväliseksi osaajaksi.

6)

Henkilöstön tehtävänkuvausten muuttamisella ja konsernin sisällä tehtävistä toisiin siirtymisellä pystytään reagoimaan joustavasti kuurojen yhteisön tarpeisiin ja toimintaympäristön muutoksiin.

7)

Kuurojen Liiton konsernirakenne on eheä ja sen toiminnat ovat yhtenäisiä. Kuurojen Liitto on velaton vuonna 2013.

STRATEGIAKAUSI PÄÄTTYI LIITON 110-JUHLAVUOTEEN

Liiton toiminnassa vuosi 2015 merkitsi vuosien 2010 – 2015 strategisten tavoitteiden toteuttamisen loppuunsaattamista. Tämän lisäksi vuoteen mahtui paljon toimintaa sekä liiton rakenteitakin vahvasti ravistelevia asioita yhteistoimintaneuvotteluineen. Vuosi oli todella värikäs, tapahtumatäyteinen, raju, koskettava, haastava ja monenlaisia muutoksia sisältävä. 2015 on tähän asti vaativin ja haasteellisin vuosi työssäni liiton toiminnanjohtajana.

Strategiakaudella oikeuksien valvonnassa on tehty paljon tuloksia, vaikka työntekijäresurssit ovat olleet vaatimattomat. Huolellisen paneutumisen, viittomakielten kielipoliittisen ohjelman ja suunnitelmallisuuden avulla se on ollut onnistunutta. Lisäksi maailmallakin ainutlaatuisen eduskunnan viittomakielten verkoston sekä ministeriöiden, viranomaisten ja yhteistyökumppaneiden avulla perusoikeuksiamme koskevat tarpeemme ovat tulleet näkyviksi. Yhteisön jäsenten tietoisuus omista oikeuksistaan on vahvistunut.

Viestintä on digitalisoitumisen myötä kokenut strategiakaudella suuria muutoksia ja erityisesti viittomakielen käyttöön on panostettu. Sosiaalinen media on noussut vahvaan asemaan avaten yhä enemmän asiakasnäkökulmaa toimintaamme. Palautteiden kautta saamme tietoa liiton erilaisten toimintojen vaikutuksista ja hyödyistä viittomakielisten jokapäiväiseen elämään. Saavutettavien verkkopalvelujen luomiseen ja käyttämiseen kiinnitetään liiton uudessa prosessiorganisaatiossa yhä enemmän huomiota.

Suomen viittomakielisten ikäihmisten hyvinvoinnin edistämishjelma on yksi esimerkki viittomakielisten seniorien halusta ja tarpeesta saada viittomakielisiä palveluja yhdenvertaisesti muiden kansalaisten kanssa. Osallistuminen seniorien yhteisöllisiin tapahtumiin ja kursseihin on ollut runsasta, koska yhteiset kokemukset ja identiteetti on koettu voimaannuttaviksi.

Liiton osaamista arvostetaan edelleen maailmalla. Tämän osoittaa liiton vahva edustus kuurojen kansainvälisissä järjestöissä ja yhteistyöelimissä, joissa varsinkin nuorten edustus on ilahduttavan vahvaa. Osaaminen on siirtynyt uudelle sukupolvelle. Kotiin tuomisina onkin usein paljon uusia ideoita ja oivalluksia oman toimintamme kehittämiseksi.

RAY:n avustusten määrän jatkuva aleneminen on tuonut suuria haasteita siihen miten liitto on pystynyt reagoimaan kuurojen yhteisön tarpeisiin ja toimintaympäristön muutoksiin. Tähän on varauduttava jatkossa selvittämällä erilaisia tulonlähteitä ja digitaalisuuden mahdollistamilla uusilla keinoilla ja työtavoilla. Positiivista on, että liitto saatiin velattomaksi jo strategiakauden puolessa välissä.

Toimintavuoden aikana katseet suunnattiin jo uusiin strategisiin tavoitteisiin vuoden 2016 toimintasuunnitelman laatimisen yhteydessä. Niitä työstettiin vielä kertaalleen uuden prosessiorganisaation näkökulmasta mm. RAY:n hakemusten teossa. Vanha organisaatio tuli tiensä päähän, koska asiakasnäkökulman eli viittomakieltä käyttävän ihmisen ja yhteisön visioiden ja tarpeiden haluttiin olevan vahvemmin se lähtökohta, josta liiton toiminta alkaa ja johon se myös palautuu yhä uudelleen.

Kuurojen maailmanliiton yleiskokous ja sitä seurannut maailmankongressi Istanbulissa oli vuoden suurin kuurojen kansainvälinen tapahtumakokonaisuus. Kongressin teema inhimillisen moninaisuuden vahvistamisesta keräsi kokoon 1312 kuuroa ja kuurojen alan asiantuntijaa 97 maasta. Kansainvälisten ja kansallisten yhteisten tapahtumien imu on edelleen osoitus yhteisömme voimasta ja yhteenkuuluvuudesta, joka vahvistunee lähivuosina sosiaalisen median ja digitaalisuuden suomien uusien keinojen avulla. Kuurot ovat aina olleet ensimmäisten joukossa kokeilemassa uusia visuaalisia viestintä- ja muita työkaluja

osallistuakseen tehokkaammin ja yhdenvertaisemmin sekä yhteisölliseen että yhteiskunnalliseen elämään. Tämä on liittomme vahvuus jatkossakin.

Oikeuksien valvonta on useimmiten äärimmäisen pitkäjänteistä työtä, joka vaatii suurta kärsivällisyyttä pieniltä kieli- ja kulttuuriryhmiltä. Verkostoja ja kumppanuuksia sekä haettava että rakennettava, mutta pitkäaikainen työ palkitaan. 110 vuoden työn tuloksena meillä on vihdoinkin oma viittomakielilaki.

Markku Jokinen
toiminnanjohtaja

110-vuotiskampanjassa valloitettiin maata

Kuurojen Liitto vietti toimintavuonna 110-vuotisjuhlaansa; virallisesti juhluvuosi avattiin helmikuussa Viittomakielen päivän seminaarissa eduskunnassa. Kuurojenyhdistykset järjestivät vuoden aikana useita juhlatilaisuuksia eri puolilla Suomea, suurella mittakaavalla juhlittiin muun muassa Jämsänjokilaakson kuurot ry:n kesäjuhlassa. Juhlavuosi näkyi läpi vuoden osana eri tapahtumia ja kakkukahveja juotiin aina Istanbulin maailmankongressia myöten.

Vuoden symbolina toimi juhluvuoden 110-tunnuslippu, lisäksi liiton verkkosivuilla järjestettiin 110-vuotiskuvakilpailu. Kuvakilpailun taustalla oli kuurojen yhteisölle tärkeä runo, Albert Tallrothin Nuorten rukous, jossa kirjoitetaan paremmasta paikasta ikuisen onnen maasta lämpimästä. Yhteisössä maahan lämpimään onkin symboloinut parempaa tulevaisuutta, tasa-arvoa ja omaa paikkaa yhteiskunnassa. Kuvakilpailujen kuvissa maata ”valloitti” ja 110-vuotislippuja liehutti toistasataa yhteisön jäsentä. Kilpailun voittajaksi äänestettiin huikea sukelluskuva, jossa maailmaa valloitettiin veden kautta.

HENKILÖKOHTAISALLE KOHTAAMISELLE EDELLEEN SUURI TARVE

Verkostoituminen ja yhteistyö ovat nykyaikana yhä tärkeämpiä järjestötyön elementtejä. Palveluosastolla verkostoitumisessa ja yhteistyössä on kuluneen vuoden aikana tehty uusia avauksia erityisesti kulttuuri- ja nuorisotyössä. Kulttuurituotantoon saatiin yhteistyöehdotuksia erilaisilta kuulevien maailman kulttuuritoimijoilta ja koulutettiin viittomakielisiä oppaita yhdessä Suomen kansallismuseon kanssa. Nuorisotyössä muun muassa aloitettiin yhteistyö Avartti-säätiön kanssa nuorten harrastustoiminnan kehittämiseksi. Ensimmäisessä yhteisessä koulutuksesta valmistui kuusi viittomakielistä Avartti-ohjaajaa.

Sosiaalinen media on osoittautunut tehokkaaksi tiedonkulun kanavaksi myös palveluosaston eri toiminnoissa. Tiedon jakamisen lisäksi sosiaalisesta mediasta on poimittavissa asiakaspalautetta seuraamalla esimerkiksi eri tapahtumiin liittyvää keskustelua. Viittomakielinen viestintä onnistuu sujuvasti sosiaalisessa mediassa, mutta myös suomen kieltä käytetään paljon. Toisaalta viittomakieliselle, kasvoista kasvoin tapahtuvalle tiedottamiselle ja keskustelulle on edelleen erittäin suuri tarve ja se on myös vaikuttavaa. Niistä yhdistyksistä, joissa kulttuurituottaja kävi kertomassa seniorien kulttuuritapahtumasta, oli osanotto tapahtumaan runsainta.

Kulttuuripäivien, senioreiden kulttuuritapahtuman ja viittomakielisen filmifestivaalin kaltaisille isoille tapahtumille on kuurojen yhteisössä selkeä ”tilaus”. Niissä on paljon osanottajia. Todella suureen suosioon on noussut kuurojen emäntien tieto- ja taitokilpailu, joka kilpailijoiden lisäksi kerää suuren yleisömäärän. Filmifestivaali kasvattaa yleisömääräänsä kerta kerralta. Tapahtumat toteutetaan yleensä yhdistysten ja liiton yhteistyönä ja vapaaehtoistyöntekijöiden panos on niissä tärkeä.

Tapahtumatuotannon osalta joudutaan kuitenkin jatkuvasti pohtimaan toisaalta resurssien riittävyyttä ja toisaalta sitä, millainen toiminta tuottaa parhaan mahdollisen tuloksen asiakkaiden näkökulmasta. Tähän liittyen on muun muassa suunniteltu, että vuoden 2017 seniorien kulttuuritapahtuma ja senioripäivät yhdistetään yhdeksi uudenaikaisiksi tapahtumaksi.

Uudet tuulet puhaltavat muutenkin kautta koko liiton. Vuoden 2016 alussa koko organisaatio uudistuu, ja palveluosaston lähes yksitoistavuotinen taival päättyy. Vuosien varrelle on mahtunut paljon toimintaa, tapahtumia, kursseja, asiakastapaamisia, yhdistyskäyntejä, kokouksia, tiedottamista, verkostoja, projekteja... On ollut onnistumisia ja epäonnistumisia. Kaikessa on kuitenkin aina pyritty tuottamaan kuuroille mahdollisimman hyviä palveluja, vertaistoimintaa ja elämyksiä.

Samalla päättyy myös oma henkilökohtainen taipaleeni Kuurojen Liiton palveluksessa. Tämä on viimeinen vuosikirjan artikkeli, jonka kirjoitan. Samalla saan mainion tilaisuuden kiittää kaikkia kanssamatkustajiani: ihania työtovereita, yhteistyökumppaneita, yhdistysten väkeä, kaikkia kentän kuuroja. Nämä yli 30 vuotta ovat olleet huikea matka kuurojen yhteisöön, sen kieleen ja kulttuuriin. Matkalle osallistuminen on ollut suuri kunnia ja etuoikeus.

Päivi Lappi
Palvelujohtaja

Hyvä tietää – mukava osallistua luento – ja keskustelutilaisuudet kuuroille ja kuurosokeille

Kuurojen Liitto, **Oulun evankelis-luterilaiset seurakunnat** ja Suomen Kuurosokeat ry aloittivat vuonna 2007 luento- ja keskustelutilaisuudet kuuroille ja kuurosokeille. Asiakaskunnasta lähtenyt tarve ajankohtaisen ja omakielisen tiedon saamiselle oli alulle paneva voima. Luento- ja keskustelutilaisuudet saivat nimekseen *Hyvä tietää – mukava osallistua*.

Kahdeksan vuoden ajan tilaisuudet on järjestetty Oulun seurakunnan tiloissa. Luento- ja keskustelutilaisuuksien aiheet ovat olleet asiakaslähtöisiä, eli kuurot ja kuurosokeat ovat esittäneet toiveita, joiden pohjalta eri alojen asiantuntijat ovat käyneet luennoimassa.

Vuonna 2015 aiheina olivat muun muassa Asahi – terveysliikunta, sote-uudistus järjestöjen näkökulmasta, Suomen Punaisen Ristin toiminta, sosiaalinen media, seurakunta perheiden tukena, kivun itsehoito ja omaehtoinen kuntoutus. Lisäksi eduskuntavaaliehdokkaita kävi kuurojen ja kuurosokeiden haastateltavina.

Luento- ja keskustelutilaisuuksien nimi *Hyvä tietää – mukava osallistua* kuvaa hyvin sitä, miten myös kuuroille ja kuurosokeille on hyvä saada tietoa ajankohtaisista ja tärkeistä asioista omalla kielellään. Kuurojen ja kuurosokeiden osallistuminen on kaikkina näinä vuosina ollut hyvin aktiivista ja saamamme palautteen mukaan heidän on ollut mukavaa osallistua ja tavata tuttuja näissä tilaisuuksissa sekä vaihtaa kuulumisia.

Vertaistuki sopeutumisvalmennuskurssien parasta antia

Kuurojen Liitto järjesti vuonna 2015 yhteensä 9 erilaista sopeutumisvalmennuskurssia. Kurssit toteutettiin RAY:n tuella. Kohderyhminä olivat muun muassa yksinhuoltajat, perheet, yksinasuvat, ikääntyneet ja maahanmuuttajat. Yhteensä kurseille osallistui 93 henkilöä.

Liiton sopeutumisvalmennuksessa on alusta lähtien keskitytty etsimään käytännön ratkaisuja, jotta arkielämä sujuisi paremmin. Toiminta on tähdännyt sosiaaliseen vahvistumiseen ja kokemusten jakamiseen. Kurssipalautteissa korostettiin vertaistuen merkitystä; vertaistuki virkisti, antoi iloa ja vahvisti. Kurssilaisista moni koki saaneensa runsaasti tietoa ja tukea sekä voimaantumisen ja vahvistumisen tunteita omasta identiteettistään. Kurssien päättyessä toive oli aina sama: vastaavia kurseja lisää.

Loppuvuonna liiton verkkosivuilla toteutettiin ensimmäistä kertaa tarvekartoituskysely sopeutumisvalmennuskurssitoiminnan kehittämisen pohjaksi. Tarvekartoituksen vastausten perusteella näyttää siltä, että kurssitarjonta vastaa hyvin tarvetta. Kuurotietoisuus nousi esille toivottujen aiheiden joukossa, ja tämä tullaan jatkossa huomioimaan paremmin kurssisisällöissä. Avomuotoisille kurseille osallistumiseen on myös halukkuutta.

Toimintavuonna toteutettiin lisäksi tuettuja lomajaksoja: 5 yhteistyössä Solaris-Lomat ry:n kanssa ja 1 yhteistyössä Hyvinvointilomat ry:n kanssa. Myös seniorikerhojen vetäjille järjestettiin oma kurssi.

KULTTUURITAPAHTUMAT YHTEISÖN TÄRKEITÄ KOHTAAMISPAIKKOJA

Toimintavuonna työn alla oli kolme isoa kulttuuritapahtumaa: kuurojen valtakunnalliset kulttuuripäivät 2016, kuurojen seniorien kulttuuritapahtuma 2015 ja viittomakielinen filmifestivaali.

Vuonna 1981 perustettu kuurojen seniorien kulttuuritapahtuma järjestettiin 16. kerran Seinäjoella toukokuussa. Kulttuuritapahtuman isäntänä toimi Seinäjoen Seudun Kuurot ry, ja teemana oli pohjalaisen kulttuurin mukaisesti *Lakeudella kohtaavat tiet*.

Seniorien kulttuuritapahtuman tavoitteena on ylläpitää ja edistää seniorien kuurojen taide- ja kulttuuriharrastusta, ja tapahtumassa nähtiinkin runsaasti upeita esityksiä ja taidetöitä. Kulttuuritapahtuma on samalla henkireikä kaikille ikääntyneille kuuroille normaaliin arkeen; aina suosituksessa tapahtumassa vieraili n. 300 kävijää. Ministeri Paula Risikko toimi tapahtuman suojelijana ja korosti avauspuheenvuorossaan viittomakielen tärkeyttä äidinkielenä.

Kulttuuritapahtuman esitysten taltiointeja on jälkikäteen julkaistu liiton Viittomakielisessä kirjastossa. Taltiointit ovat suuri kulttuuriperintö nuoremmalle sukupolvelle.

Ensimmäinen viittomakielinen filmifestivaali järjestettiin 2007, ja toimintavuonna järjestetty festivaali oli järjestyksessä neljäs. Alkusyksystä järjestetyn festivaalin tapahtumapaikkana toimi Lasipalatsin Bio Rex ja yleisöä oli noin 400. Festivaalin ohjelmistossa oli kotimaisia ja ulkomaisia elokuvia sekä kaksi dokumenttia. Kilpailu kotimaisessa sarjassa oli kova, ja kolmihenkinen tuomaristo valitsi voittajaksi *Kidventures*-elokuvan, joka kertoo lasten seikkailusta Islannissa pohjoismaisen lastenleirin yhteydessä. Yleisön suosikiksi puolestaan valittiin komediaelokuva *Kolme miestä ja Britti mökillä*. Festivaalin kotimaisten elokuvien taso oli noussut huimasti, ja jatkossa kannustetaan suomalaisia tekemään lisää elokuvia.

Festivaalin tarjoama ohjelmisto oli suunnattu kaikenikäisille, mutta erityisesti haluttiin huomioida lapsiperheet. Amerikkalainen *Ordinary Hero – The SuperDeafy Movie* kertoo kuurosta supersankarista, jota näyttelevä John Maucere nousi elokuvan loputtua yllättäen lasten riemuksi lavalle.

Vuosien mittaan erilaiset kulttuuritapahtumat, kuten kuurojen valtakunnalliset kulttuuripäivät, ovat tulleet yhä suosituimmiksi ja tärkeämmiksi viittomakieliselle yhteisölle. Kulttuuritapahtumia pyritäänkin järjestämään useammin yleisön toiveita huomioiden. Tulevaisuuden haasteena niin yleisölle kuin liiton työntekijöillekin on kehittää tapahtumia kohti uusia suuntia sponsoreita ja yhteistyökumppaneita etsien.

Elina Pokki
kulttuurituottaja

MAAHANMUUTTAJAT KUNTOUTUSIHTERIEN ASIAKASRYHMÄNÄ

Maahanmuuttajat ovat olleet osana kuntoutussihteerien perustyötä lähes 15 vuotta. Alkuvaiheessa heitä oli vähän, eivätkä he juuri kohdanneet toisiaan. Heille järjestettiin ensimmäinen oma kokoontuminen vuonna 2003 Valkeassa talossa. Tavoitteina oli vertaisryhmään tutustuminen ja sopeutumisen helpottaminen. Tuolloin tänne tulon syitä olivat lähinnä työ tai perhe.

Kuurojen maahanmuuttajien määrä kuntoutussihteerien asiakaskunnassa on koko ajan kasvanut. Eniten heitä on pääkaupunkiseudulla ja Turun alueella. Nykyään maahanmuuttajiin kuuluu myös pieni määrä kiintiöpakolaisia ja turvapaikanhakijoita. Kuntoutussihteerit tekevät yhteistyötä maahanmuuttoviranomaisten ja vastaanottokeskusten kanssa.

Vuoden, kahden välein järjestettävät viikonlopputapaamiset ovat säilyneet ainoana erityisesti maahanmuuttajille tarjottuna palveluna. Kurssien tavoitteena on edelleen vertaistuen tarjoaminen ja tiedon jakaminen. Muuten maahanmuuttajat saavat samaa palvelua kuin kantasuomalaiset kuurot, jokainen yksilöllisen tarpeensa mukaan.

Maahanmuuttajien taustat ja valmiudet sopeutumiseen vaihtelevat. Tämä tuo erityisiä haasteita asiakaspalvelun laatuun ja oikea-aikaisuuteen. Maahanmuuttajien suurin palvelutarve on heti tänne tulon alkuvaiheessa, kun itsenäinen toimiminen tulkin kanssa ei ole vielä mahdollista. Tärkeintä kotoutumisessa on suomalaisen tai suomenruotsalaisen viittomakielen oppiminen, jotta tulkin kanssa asiointi onnistuu. Suurin osa maahanmuuttajista aloittaa kotoutumisen Kuurojen kansanopiston maahanmuuttajalinjalla. Kuntoutussihteerit tekevätkin tiivistä yhteistyötä kansanopiston ja maahanmuuttajaopiskelijoiden kanssa.

Maahanmuuttajat tarvitsevat eniten tietoa ja apua mm. oleskelulupa-asioissa ja yhteiskunnan palveluihin pääsemisessä. He tulevat hyvin erilaisista yhteiskunnista ja kulttuureista, joten Suomen palvelurakenne ja toimintatavat ovat heille aivan outoja. Kuntoutussihteerit ohjaavat heitä oikealle viranomaiselle ja antavat tietoa yhteiskunnan palveluista viittomakielellä tai muilla tarvittavilla, joskus hyvinkin innovatiivisilla, viestintäkeinoilla. Tiedon perille meno on suuri haaste, minkä vuoksi yhteistyössä eri tahojen kanssa on luotu ViPat (viittomakieliset palveluntuottajat) -sivusto. Siellä on saatavilla tietoa eri kielillä sekä kansainvälisillä viittomilla.

Osa kuuroista maahanmuuttajista on asunut Suomessa jo pitkään, he ovat saaneet Suomen kansalaisuuden ja sulautuneet yhteiskuntaamme sekä kuurojen yhteisöön.

Mervi Nevalainen & Heli Mikkola
kuntoutussihteerit

PAIKKA AUKI NUORILLE

Kuurojen Liiton nuorisotyö tekee lasten ja nuorten vapaa-aikaan ja hyvinvointiin liittyvää edunvalvontatyötä sekä järjestää erilaisia tapahtumia ja leirejä. Nuorisosihteeri vastaa nuorisotyöstä ja hänen tukena on vuosittain vaihtuva nuorisotoimikunta.

Vuosi 2015 oli nuorisotyössä vaikuttamisen ja muutoksen vuosi. Nuorisotyö tapasi lapsiasiavaltuutetun, teki kansainvälistä nuorisoyhteistyötä muiden organisaatioiden kanssa, järjesti leirejä, osallistui tapahtumiin, isännöi Kuurojen pohjoismaisen nuorten neuvoston kokousta ja koulututtui kansainvälisessä Avartti-ohjelmassa.

Raha-automaattiyhdistyksen nuorten työllistymistä tukevan Paikka auki -ohjelman kautta nuorisotyöhön saatiin kaksi nuorisotyön assistenttia, jotka työskentelivät kymmenen kuukautta nuorisosihteerin ja kulttuurituottajan kanssa. Nuorisotyön assistentit olivat lasten ja nuorten tapahtumien lisäksi mukana muun muassa seniorien kulttuuritapahtumassa, viittomakielisillä filmifestivaaleilla ja kansainvälisen kuurojen viikon verkkobileissä.

Nuorisotyö järjesti perinteitä kunnioittaen suositut lasketteluleirit Rukalle ja Åreen, joista ensimmäinen toteutettiin yhteistyössä SKUL:n, LapCI ry:n ja Kuuloliiton kanssa. Yhteistyötä tehtiin myös ensimmäistä kertaa järjestetyllä lasten urheilullisella viikonloppuleirillä Kuurojen Palvelusäätiön ja LapCI:n kanssa.

Muita leirejä olivat mm. lasten maatilaleiri Kanniston tilalla, lasten sirkusleiri yhteistyössä Sorin Sirkuksen kanssa ja urheiluleiri 13–17-vuotiaille Vierumäellä. Lisäksi osallistuttiin kansainvälisille leireille: WFDYS:n nuorisoleirille Istanbulissa ja pohjoismaisella lastenleirillä Islannissa. Jälkimmäisellä leirillä lapset kuvasivat oman seikkailuohjelman nimeltä Kidventures, joka valittiin viittomakielisillä filmifestivaaleilla vuoden kotimaiseksi elokuvaksi.

Valtakunnalliset viittomakieliset nuorisopäivät järjestettiin Vaasassa ja niiden teema oli *Östersjön*. Nuorisopäivien keskeiseksi puheenaiheeksi nousi suomenruotsalaisten viittomakielisten lasten oikeus omaan kieleen ja kulttuuriin. Nuorisopäivien julkilausumassa vedottiin lasten ja nuorten oikeuteen omistaa oma kielensä ja kulttuurinsa sekä saada omakielistä opetusta. 13–17-vuotiaiden LYX-päivät pidettiin puolestaan Turun Merimajassa. Viikonloppuun teema oli lasten oikeuksien sopimus ja vaikuttaminen.

Noora Karjalainen
nuorisotyön assistentti

KEHITTÄMISOSASTO

VIITTOMAKIELILAKI ASTUI VOIMAAN

Kuurojen Liiton eräs pitkäaikaisista kärkihankkeista, viittomakielilaki, astui voimaan eduskunnan vaalikauden lopussa 1.5.2015. Uusi erillislaki on suppea yleislaki, jonka tarkoitus on edistää viittomakieltä käyttävien mahdollisuuksia käyttää ja saada tietoa omalla kielellään sekä parantaa viranomaisten tietoisuutta viittomakielistä (suomalaisesta ja suomenruotsalaisesta viittomakielestä) ja viittomakieltä käyttävistä kieli- ja kulttuuriryhmänä. Aineelliset säännökset viittomakieltä käyttävien kielellisistä oikeuksista pysyvät edelleen eri hallinnonalojen lainsäädännössä. Oikeusministeriö asetti maaliskuussa viittomakielen yhteistyöryhmän, jonka pyrkimyksensä on seurata viittomakielilain toteutumista ja sen vaikutuksia. Saman vuoden alussa astui myös yhdenvertaisuuslaki voimaan.

Viittomakielen päivän 12.2. seminaarissa oikeusministeri **Anna-Maja Henriksson** totesi, ettei suppea yleislaki ehkä vielä täytä kaikkia odotuksia, mutta katsoi, että viittomakielilain säätäminen on kuitenkin merkittävä askel eteenpäin. Uusi yleislaki tekee viittomakielisten kielelliset oikeudet aikaisempaa näkyvämmiksi ja tukee niiden huomioimista eri hallinnonaloilla. Suomenruotsalaista viittomakieltä käyttävien osalta tämä lakiuudistus on erityisen merkittävä, sillä suomenruotsalainen viittomakieli on erittäin uhanalaisessa asemassa ja edellyttää välttämättömiä elvytystoimenpiteitä. Eduskunnan perustuslakivaliokunnan lausuman mukaan valtioneuvoston tulisi valvoa, että viittomakielilaki käytännössä toimii. Oikeusministeriö onkin jopa luvannut, että harkitsee tarvittaessa uusia muutoksia lakiin.

Elämme nyt vaikeita aikoja: Suomessa vallitsee taloudellinen taantuma ja hallitus pyrkii etsimään ratkaisuja muun muassa sote-uudistuksen ja työllisyyden edistämiseen. Viittomakielisten kielellisten oikeuksien edistäminen on haastavaa, sillä perusopetuksessa sekä sosiaali- ja terveyshuollossa viranomaiset eivät välttämättä halua järjestää viittomakielisiä palveluja vedoten rahapulaan tai vähäisiin resursseihin. Yhdenvertaisuusvaltuutetun toimisto on myös miettinyt, miten viittomakielisten kielellisiä oikeuksia oikeasti edistettäisiin, koska sillä ei ole aiempaa kokemusta esimerkiksi viittomakielisten syrjinnästä eri elämänalueilla.

Liitossa näihin haasteellisiin kysymyksiin on kuitenkin osattu varautua. Liiton työntekijät ovat todenneet, että kentällä huoli (viittomakielisten) kielellisten oikeuksien tosiasiallisesta toteutumisesta on suuri. Viittomakielisten tietoisuus omista oikeuksistaan vaihtelee ja viranomaisetkaan eivät välttämättä osaa järjestää oikeita palveluja. Saako ikäihminen viittomakielisiä palveluja palvelutalossa? Saako päiväkotilapsi viittomakieltä osaavan työntekijän? Onko peruskoulun opettaja viittomakielentaitoinen? Selviääkö viittomakielinen mummo diabeteshoidossa?

Edunvalvonta- ja vaikuttamistyön merkitys on nyt suuri, sillä viranomaiset tarvitsevat koulutusta esimerkiksi arvioidessaan viittomakielisten palveluja. Viittomakieliset tarvitsevat puolestaan lisää tietoa ja esimerkkejä siitä, miten viittomakielilakia hyödynnetään heidän eri elämänalueillaan.

Kaisa Alanne
kehittämisjohtaja

KEHITYSPOLITIIKAN SUPERVUOSI SAI UUDEN KÄÄNTEEN

Vuosi 2015 on ollut muutosten ja kehitystyön aikaa viittomakieliyksikössä. Laadukasta asiantuntijatyötä on jatkettu sen eri osa-alueilla: vaikuttamistyö, tutkimus- ja sanakirjatyö, kirjasto ja kehitysyhteistyö. Vuoteen on mahtunut hienoja edistysaskeleita, kuten viittomakielilain hyväksyminen, verkkosanakirja Suvin suomenruotsalaisen viittomakielien osion julkaisu, korpustyö sekä viittomakielityön käsikirjan valmistuminen, mutta myös ikävämpiä uutisia kehitysyhteistyömäärärahojen leikkauksista.

Vuoden 2015 piti olla kehityspolitiikan supervuosi. YK hyväksyi kestävän kehityksen tavoitteet, joissa huomioidaan ensimmäistä kertaa vammaiset henkilöt ja eriarvoisuuden vähentäminen. Lisäksi EU oli nimittänyt vuoden kehityspolitiikan teemavuodeksi. Supervuosi sai uudenlaisen käänteen kun Suomen uusi hallitus ilmoitti mittavista kehitysyhteistyömäärärahojen leikkauksista, jotka tulevat lähivuosina vaikuttamaan myös Kuurojen Liiton tekemään kehitysyhteistyöhön. Leikkaukset eivät kohdistu vielä ensi vuoden toimintaan, jolloin hanketyötä jatketaan kahdeksan kehitysmaan kuurojen liiton ja yhteisön tukemiseksi.

Viittomakielien päivän seminaari järjestettiin eduskunnan Pikkuparlamentissa toista kertaa. Tänä vuonna se järjestettiin yhteistyössä eduskunnan viittomakielien verkoston kanssa. Seminaarista on muodostumassa hieno perinne sekä myös tärkeä foorumi ajankohtaisten asioiden edistämiseen. Tänä vuonna niitä olivat eduskunnassa käsitteillä oleva viittomakielilaki sekä sosiaali- ja terveystalvöjen uudistustyö (sote). Tilaisuus oli ääriään myöten täynnä ja yleisössä oli laaja joukko viittomakielisen yhteisön edustajia, päättäjiä, virkamiehiä, kansanedustajia sekä oppilaitosten ja kansalaisjärjestöjen edustajia. Konkreettisia tuloksia oli oikeusministeri **Anna-Maja Henrikssonin** ehdotus viittomakielien yhteistyöryhmän perustamisesta. Tilaisuudessa luovutettiin vuoden 2014 viittomakielitekopalkinto kansanedustaja **Mikaela Nylanderille** hänen aktiivisesta toiminnastaan viittomakielien aseman edistämiseksi sekä eduskunnassa että muissa yhteyksissä.

Eduskuntavaalien myötä viittomakielien verkoston kokoonpano muuttui yhdellä jäsenellä - suurin osa verkoston jäsenistä meni vaaleissa läpi. Vaikka hallitusohjelmaan ei tullut tällä kertaa mainintaa viittomakielestä sen suppeamman muodon vuoksi, iloitsi Kuurojen Liitto siitä, että eduskunnassa on paljon vankkaa osaamista omaavia kansanedustajia ja historiallisesti myös kaksi kuurojen vanhempien lasta (coda) edustajana. Vuoden aikana verkoston kanssa jatkettiin keskusteluja viittomakielien päivän seminaarissakin esillä olleista teemoista – viittomakielilailaista sekä sosiaali- ja terveystalvöuudistuksesta.

Loppuvuonna Suomeen saapui ennätysmäärä turvapaikanhakijoita, ja heidän joukossaan myös kuuroja aikuisia ja lapsia. Sosiaalinen media näytti yhteisöllisen voimansa, kun yhteisön aktiivit tiedottivat kuurojen turvapaikanhakijoiden tilanteesta. Sen myötä ihmiset lahjoittivat vaatteita ja leluja turvapaikanhakijoiden hyväksi sekä tekivät vapaaehtoistoimintaa monin eri tavoin. Kuurojen Liitto seuraa tilannetta. Liitto on ollut yhteydessä Maahanmuuttovirastoon ja toivonut kuurojen turvapaikanhakijoiden keskittämistä yhteen vastaanottokeskukseen, jotta palvelut olisi helpommin saatavilla ja kuurot voisivat saada toisiltaan vertaistukea sekä kommunikoida keskenään. Iso kiitos kaikille ”talkoisiin” osallistuneille!

Laura Pajunen
viittomakieliyksikön päällikkö

KORPUS- JA SIGNWIKI -HANKKEET PÄÄTÖKSEEN

Kolmivuotinen Korpus- ja SignWiki-hanke (2013–15) saatiin toimintavuoden lopussa päätökseen ja sen tuotokset ovat nyt verkossa kaikkien vapaasti käytettävissä.

Marraskuussa julkaistiin Kipo-korpus, uusi työkalu suomalaisen viittomakielen tutkimuksen ja opetuksen tarpeisiin. Kyseessä on ensimmäinen avoimesti saataville tarjottu suomalaisen viittomakielen kielitieteellisesti koodattu aineisto (2,5 tuntia, noin 16 000 viittomaesiintymää). Viittomat on merkitty aineistoon yksilöllisillä koodeilla, id-glosseilla, joiden avulla korpuksesta voi helposti hakea kaikki tietyn viittoman esiintymät, nähdä, kuinka viittoma mahdollisesti muuntuu eri käyttöyhteyksissä tai millaisia eri merkityksiä sillä on. Korpus on tallennettu Kielipankkiin, jota ylläpitää CSC, Tieteen tietotekniikan keskus. Aineistosta voi tehdä hakuja Kielipankin LAT-palvelussa (<https://lat.csc.fi>), ja aineistot voi myös ladata omalle tietokoneelleen.

Viittomakieltemme kansalaissanakirjojen täydentämisessä ja kehittämisessä keskeisenä työtapana on ollut talkoistaminen. Työhön mukaan on pyritty saamaan siis itse kielenkäyttäjät. Vähitellen SignWiki-alustalle syyskuussa 2013 perustetut sivustot ovatkin onnistuneet lunastamaan paikkansa kieliyhteisössä. Suomalaisen viittomakielen sivustolla (<http://finssl.signwiki.org/>) on yli 3 700 viittomasivua ja niillä yhteensä noin 7 000 viittomavideota. Viittojina esiintyy yli 40 henkilöä ja eri sivuja on katsottu noin 990 000 kertaa, suosituimmat kategoriat ovat arkipäivän ilmaukset ja urheilu.

Hyvin uhanalaisen suomenruotsalaisen viittomakielen elvyttämisessä SignWiki-työllä on tärkeä tehtävä. Viittomiston kuvaaminen sanakirjassa (<http://finssl.signwiki.org/>) on voimaannuttanut pientä kieliyhteisöä, ja vaikka työtä on tehnyt pienempi joukko talkoolaisia, koossa on jo 680 viittomasivua ja noin 1 000 viittomavideota. Eri viittoja on viisi ja eri sivuja on katsottu noin 138 000 kertaa. Katsotuimpien joukossa ovat viikonpäivien ja kuukausien viittomat.

Korpus- ja SignWiki-hanke oli Kuurojen Liiton ja Humanistisen ammattikorkeakoulun (Humak) yhteishanke, jonka päärahoittaja oli Koneen Säätiö. Korpustyö sai rahoitusta myös FIN-CLARINilta. Vuonna 2016 päävastuu SignWiki-sivustojen ylläpidosta siirtyy Kuurojen Liitolle. Kipo-korpuksen omistaa Kuurojen Liitto.

Leena Savolainen
tutkija

UUDISTUKSISTA UUTTA POTKUA VIESTINTÄÄN

Viestintä nosti esille liiton juhlavuonna 110-vuotisen toiminnan suuren merkityksen viittomakielisten kuurojen aseman parantamisessa yhteiskunnassamme ja myös kansainvälisesti. Toimintavuonna viestinnässä korostuivat edunvalvonnan teemat. Laajaan julkisuuteen nousivat viittomakielisten syrjintätapaukset oppilaitosten valinnoissa. Samaan aikaan tuli voimaan viittomakielilaki, jonka viestintään panostettiin. Viestinnän juhlavuosi huipentui yhteisölliseen kansainvälisen kuurojen viikon verkkobiletapahumaan. Sitä seurattiin suorana verkkolähetyksenä maanlaajuisesti ja ulkomailta.

Liiton viestinnän kehityshankkeet valmistuivat ja vakiintuivat palvelemaan kohdeyleisöjä. Verkkopalvelun uudistus kasvatti palvelun käytettävyyttä ja saavutettavuutta. Se toi viittomakieliset sisällöt entistä näkyvämmäksi osaksi palvelua. Samaan aikaan kansainvälisesti palkittu Viittomakielinen kirjasto vakiinnutti asemansa monipuolisten viittomakielisten aineistojen keskitettynä esittämispaikkana. Kuvasstudion uudistukset mahdollistivat viittomakielisen viestinnän laadullisen kehityksen etenemisen. Uudistusten myötä myös tuotantotapoja ja ohjelmia uudistettiin. Samanaikaisesti sosiaalisen median merkitys lisääntyi erityisesti 110-juhlavuoden kampanjoinnissa. Kuurojen lehti toimi yhteisöllisenä julkaisuna ja taustoitti uutisvirtaa.

Kuurojen tiedonsaantia kehittävässä viestinnässä pureuduttiin maahanmuuttajakysymyksiin, syrjintään, palvelujen saatavuuteen ja viittomakielen asemaan. Ajankohtaisia teemoja olivat myös eduskuntavaalit, sekä identiteetteihin ja yhteisön tietoisuuteen liittyvät kysymykset sekä suomenruotsalaisten viittomakielisten tilanne. Viestinnässä näkyivät laajasti myös kulttuuriteemat. Kehitysviestintään panostettiin toteuttamalla verkkoon ja Kuurojen lehteen kuurojen maailmankongressissa koottuja kokonaisuuksia liiton kehitysyhteistyöstä. Liitto teki viestintäyhteistyötä mm. Yleisradion lastenohjelmien kanssa ja osallistui Ylen viittomakielisten ohjelmien suunnittelufoorumeille.

Liiton talouden sopeuttaminen ja organisaation uudistaminen edellyttivät panostusta niin liiton sisäiseen viestintään kuin julkisuuden hallintaan. Myös viestintään kohdennetut avustukset toimintavuodelle pienenevät, joka vaikutti toimintaedellytyksiin. Liiton viestinnän organisaatiota uudistettiin siten, että hallinto ja viestintä muodostavat vuonna 2016 yhteisen toimintaprosessin. Uudistuksessa tavoitellaan säästöjä, kasvavaa varainhankinnan ja viestinnän yhteistoimintaa sekä valmiutta reagoida entistä paremmin yhteiskunnan ja palvelujen digitalisoitumiseen. Uudistuksilla vastataan samalla rahoittajien toiveisiin ja kehitetään arviointia.

Antti Mäkipää
viestintäyksikön päällikkö

Poimintoja viestinnästä

- Kuurojen Liiton verkkosivujen www.kuurojenliitto.fi käyntien 2015 määrä (197 444). Palvelussa käytiin katsomassa (639 847) sivua. Mobiilikäyttäjien määrä kasvoi 20 prosenttia (60) ja tablet-laitteiden 8 prosenttia.
- Verkkosivulla julkaistiin yhteensä 471 videoklippä, (joita kävi katsomassa noin 42 000 katsojaa). Suoria lähetyksiä oli 63 (72) tuntia. Kuurojen Videon ohjelmia dvd:illä 6 kestoltaan noin kokonaisuutta, yhteensä 317 minuuttia.
- Kuurojen lehden jakelumäärä eli tilaajat ja ilmaisjakelu 1094 (1069), joista tilaajia 1029, lehti ilmestyi 5 kertaa.
- -Liiton Facebook-sivulla oli vuoden vaihteessa 2 584 (2140) tykkääjää. Liiton toiminnanjohtajaa seurattiin aktiivisesti Twitterissä.
- Liitto toi viittomakielisten teemat näkyville monikulttuuriseen Maailma kylässä -tapahtumaan.

**Suluissa edellisvuoden luku.*

Viittomakieliselle kirjastolle kansanvälinen palkinto

Viittomakielinen kirjasto avattiin lokakuussa 2014. Vuonna 2015 kirjaston tavoitteena oli toiminnan vakiinnuttaminen, yhteistyökumppaneiden etsiminen, aineiston tuottaminen, palvelun tunnetuksi tekeminen sekä verkostoituminen maamme yleisten kirjastopalvelujen kanssa. Aineistoa tuotettiin yhdessä sekä liiton viestinnän, YLE:n että itsenäisten ohjelmantekijöiden kanssa. Kirjasto julkaisi myös asiakkaiden itsensä tuottamia runoja.

Valtaosa kirjaston aineistosta on puhuttu tai tekstitetty suomeksi. Aineiston tuotannossa huomioitiin erityisesti lapset. Viittomakielisen kirjaston saamalla apurahalla digitoitiin viittomakielisiä kaitafilmejä yhteistyössä Kuurojen museon kanssa. Kirjasto kutsuttiin myös mukaan työryhmään, joka laati esteettömyyssuosituksen maamme yleisten kirjastojen käyttöön. Kirjaston markkinoinnissa hyödynnettiin sosiaalista mediaa sekä viittomakielisen yhteisön sisällä että suuren yleisön keskuudessa.

Vuoden kohokohtina olivat kansainvälinen Jodi Awards -palkinto, joka myönnettiin kirjastolle sen työstä esteettömyyden edistäjänä sekä kutsu esittelemään kirjastoa 9. European eAccessibility -konferenssiin Pariisiin.

Kirjaston toiminta lukuina: kirjastossa on yli 400 nimikettä (vuodessa lisäystä 130), asiakkaita lähes 26 000, asiakaskäyntejä lähes 49 000 ja videoita on avattu yhteensä 143 000 kertaa. Vuoden suosituimmaksi videoksi nousi Suomen euroviisukappaleen *Aina mun pitää* viittomakielinen käännös, jota katsottiin lähes 9 000 kertaa.

Ensimmäisen täyden toimintavuoden aikana saatu palaute ja kävijätilastot osoittavat Viittomakielisen kirjaston tarpeellisuuden osana maamme kirjastokenttää.

Riitta Vivolin-Karén
tuottaja

HALLINTOKERTOMUS 2015

Kuurojen Liiton tulot olivat vuonna 2015 7 783.279 €. Kulut olivat 7 708.708 €. Vuoden 2015 kustannusrakennetta karsittiin merkittävästi mm. kehittämällä prosesseja ja talouden ohjausta sekä uudistamalla seurannan toimintamalleja. Ennuste tilikaudelle 2015 näytti mittavaa tappiota -350 000 €, mikä saatiin pienennettyä tilikauden aikana eri toimenpitein 74.571 euroon. Vuoden 2015 RAY avustussuunnitelma ei toteutunut tavoitellun mukaisena, minkä johdosta organisaatio joutui käymään vuoden aikana kahdet yt-neuvottelut. Neuvotteluiden tuloksena mm. liiton taloushallinnon järjestelmät uudistettiin ja taloushallintoa ulkoistettiin osana uuteen prosessimaiseen organisaatiomalliin siirtymistä. Yt-neuvotteluiden seurauksena hallinnon ja talouden toiminnoista vähennettiin viisi henkilötyövuotta. Uuden prosessiorganisaation toimintamallien jalkauttaminen ja kehitystyö jatkuu vahvasti vuoden 2016 puolella.

Tulosta laskettaessa on poistoina huomioitu 78 847,03 €. Kuurojen Liitto on edelleen velaton ja taseasema on vakaa. Jatkossa haasteita aiheuttaa valtionrahoitukseen liittyvät muutospaineet, mutta liitto on pyrkinyt ennakoimaan näitä muutoksia vuoden 2015 toiminnan suunnittelun yhteydessä.

Kuurojen Liiton konserni koostuu KL Support Oy:stä, Kiinteistö Oy Valkeasta talosta sekä Kuurojen Liitosta. Konsernin tuotot olivat 8,3 milj. € ja tulos 242.777,23 €. KL Support Oy jatkaa tekstipuhelinten vuokraustoimintaa ja yhtiön toiminta on vakaata vuonna 2014 tehdyn yritysjärjestelyn seurauksena. KL Support Oy:n liikevaihto oli 249.061,98 € ja tulos 75.578,34 € voitollinen. Kiinteistö Oy Valkean talon liikevaihto oli 1.162.143,23 € ja liikevoitto 57.477,11 €. Kiinteistö Oy Valkea Talon tuottaa kiinteistöhallinnollisia ja ict-palveluja tiloissaan toimiville järjestöille ja sidosryhmille. Suomen Humanistinen Ammattikorkeakoulu (Humak) Oy on Kuurojen Liiton osakkuusyhtiö. Omistusosuus on 28,6 %. Omistusosuuden vaikutus Kuurojen Liiton konsernin tulokseen on 61.130,37 €. Humak on kansainvälinen korkeakoulu, jonka vahvuutena on erityisesti viittomakielinen kulttuuri ja kuurojen yhteisö, multimodaalinen tulkkaus sekä kulttuurienvälinen viestintä. Yhteistyötä on edelleen vahvistettu Humakin ja Kuurojen Liiton eri toiminnoissa.

Raija Jokila
hallintojohtaja

HENKILÖSTÖKERTOMUS 2015

Henkilöstöyksikön perustehtävänä on vastata Kuurojen Liiton sisäisistä tukipalveluista, joita ovat työsuhteasiat, henkilöstön kehittäminen, sisäiset tulkki- ja käännöspalvelut sekä työsuojelutoiminta.

Sosiaalialan järjestöjä koskeva työehtosopimuskausi oli voimassa ajalla 1.3.2014–31.1.2015. Sopimuskauden jatko 31.1.2017 saakka edellytti sitä, että keskusjärjestöt saisivat kesällä 2015 sovittua toisen sopimuskauden palkantarkistuksesta. Sosiaalialan järjestöjä koskevan työehtosopimuksen mukaisia vähimmäispalkkoja korotettiin 1.7.2015 alkaen 0,4 % keskusjärjestöjen sopiman työllisyys- ja kasvusopimuksen mukaisesti.

Kuurojen Liiton luottamusmiesten toimintakausi päättyi vuoden lopussa. Luottamusmiesvaalin jälkeen toinen luottamusmiehistä vaihtui ja luottamusmiesten uusi kahden vuoden toimintakausi käynnistyi vuoden 2015 alusta.

Vuonna 2015 Kuurojen Liitossa henkilötyövuosia kertyi 97. Muutos edelliseen vuoteen oli 6 henkilötyövuotta lisää. Kuluneen vuoden aikana alkoi 10 uutta työsuhdetta ja päättyneitä työsuhteita oli 18. Työsopimuksia kirjoitettiin 35 työntekijälle. Uudet työsuhteet alkoivat uusissa hankkeissa, ja myös henkilöstön sijaisuustarpeet loivat uusia työsuhteita. Lisäksi jotakin määräaikaista työsuhteita jatkettiin.

Sairauspoissaoloja on seurattu säännöllisesti ja seurannasta on tehty yhteenveto johtoryhmälle ja esimiehille varhaisen puuttumisen mallin mukaisesti. Vuonna 2014 koko Kuurojen liitossa työntekijöiden poissaoloprosentti oli 4,14. Vuoden 2015 osalta ennakkotieto näyttää siltä, että sairauspoissaolot ovat jatkavat laskuaan edellisvuoteen verrattuna. Omaehtoista liikuntaa tuettiin liikunta- ja kulttuuriseteleillä ja perinteinen Valkean talon henkilöstön liikuntapäivä pidettiin keväällä. Lisäksi henkilöstölle järjestettiin ohjattua vesijumpaa.

Työterveyshuollon palvelut kilpailutettiin vuoden 2014 lopulla ja kilpailutuksen voitti lääkärikeskus Mehiläinen, jonka kanssa toiminta käynnistyi 1.2.2015. Mehiläisen Forumin yksikön työterveyshuollon kanssa pidettiin maaliskuussa ja toukokuussa yhteistyöpalaverit, joissa suunniteltiin esimieskoulutusta koskien hankalien asioiden puheeksi ottamisen käytäntöjä. Tulkkitiimi kävi toukokuussa perehdyttämässä Mehiläisen henkilökuntaa viittomakielentulkkien käyttöön. Kuurojen Liitossa järjestettiin työntekijöille kaksi Mehiläisen työterveyspsykologin vetämää valmennustilaisuutta yt-prosessiin liittyen. Tilaisuuksista oli myös suora verkkolähetys aluetyöntekijöille.

Loppuvuodesta järjestettiin työsuojeluvuorit ja uusi työsuojelutoimikunta aloittaa 3-vuotisen toimintansa 1.1.2016 alkaen. Työsuojelutoimikunta kokoontui 4 kertaa toimintavuoden aikana.

Viittomakielen opetusta on tarjottu uusille työntekijöille perehdyttämiskoulutuksena ja vanhoille työntekijöille kielenhuoltana yhteistyössä Kuurojen kansanopiston kanssa liiton koulutus- ja kielipolitiikan mukaisesti.

Ari Pokkinen
henkilöstöpäällikkö

Henkilöstölukuja 31.12.2015

Kuurojen Liiton konsernissa oli vuoden 2015 lopussa yhteensä 91 työntekijää:

- Kuurojen Liitto ry 73
 - Kuurojen kansanopisto 10
- KL Support Oy 2
- KOY Valkea talo 6

Kuurojen Liiton henkilöstön määrä on pienentynyt edellisvuodesta yhdeksällä työntekijällä.

Kuurojen Liiton henkilöstöstä (KL, KKO) naisia oli (63) 76 % ja miehiä (20) 24 %. Miesten ja naisten osuus työntekijöistä on säilynyt samana kuin vuonna 2014.

Henkilöstön keski-ikä vuosina 2010-2015

	<u>2010</u>	<u>2011</u>	<u>2012</u>	<u>2013</u>	<u>2014</u>	<u>2015</u>
Naisten keski-ikä	45 v. 5 kk.	46 v. 8 kk.	46 v. 8 kk.	46 v. 6 kk.	45 v. 11 kk.	47 v. 8 kk.
Miesten keski-ikä	49 v.	48 v. 5 kk.	48 v. 5 kk.	48 v. 8 kk.	49 v. 4 kk.	51 v. 9 kk.

Kuurojen Liiton koko henkilöstön keski-ikä (KL, KKO) oli 48 vuotta 8 kuukautta. Miesten keski-ikä on noussut 51 vuoteen 9 kuukauteen ja naisten keski-ikä on noussut 47 vuoteen 8 kuukauteen.

Työsuhteet Kuurojen Liitossa ovat olleet varsin pitkäaikaisia. Keskimääräinen työsuhteen pituus oli vuoden 2015 lopussa 13 vuotta 3 kuukautta. Vuoden lopussa pisimmän työsuhteen kesto oli 37 vuotta 4 kuukautta. Yli 30 vuotta kestäneitä työsuhteita Kuurojen Liittoon oli kuudella työntekijällä.

Työsuhteen laatu prosenttiosuksina vuosina 2010-2015

	<u>2010</u>	<u>2011</u>	<u>2012</u>	<u>2013</u>	<u>2014</u>	<u>2015</u>
Vakinaisessa kokopäivätyössä	77 %	77 %	81 %	75 %	71 %	79 %
Vakinaisessa osa-aikatyössä	5 %	10 %	15 %	10 %	14 %	7 %
Määräaikaisessa kokopäivätyössä	14 %	11 %	2 %	13 %	11 %	11 %
Määräaikaisessa osapäivätyössä	4 %	2 %	2 %	2 %	4 %	3 %
	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

Henkilöstöstä kuurojen ja kuulevien työntekijöiden prosenttiosuus vuosina 2010-2015

%-osuus	<u>2010</u>	<u>2011</u>	<u>2012</u>	<u>2013</u>	<u>2014</u>	<u>2015</u>
Kuuroja	40	40	40	42	40	43
Kuulevia	60	60	60	58	60	57
	100	100	100	100	100	100

TARINAT KIINNOSTIVAT LAHJOITTAJIA

Vuonna 2015 suurin osa Kuurojen Liiton keräystoiminnan tuotoista saatiin kahdeksalla postituskampanjalla. Kampanjalähetysten vetoomusteksteissä keskityttiin kuurojen henkilöiden kokemuksiin ja tarinoihin, joiden avulla toimintaa esiteltiin lahjoittajille.

Uusia säännöllisiä lahjoittajia rekrytoitiin sekä Lahja joka näkyy -nettisivuilla että kevään Ryhdy kuukausilahjoittajaksi -kampanjalla. Säännöllisten lahjoittajien määrä on kuitenkin ollut laskussa suoraveloituserämuutoksen jälkeen. Lahjoittajat ovat oudoksuneet uutta maksutapaa ja vaadittu sopimuksen aktivointi verkkopankissa on jäänyt monelta lahjoittajalta tekemättä.

Varainhankinnan netti- ja Facebook-sivuilla jaettiin kuurouteen, viittomakieleen ja liiton toimintaan liittyvää materiaalia. Huomiota saivat etenkin kehitysyhteistyön tarinat Kambodzhasta, Gambiasta ja Ugandasta. Varainhankinnan Lahja joka näkyy -sivusto hyväksyttiin keväällä Google Ad Grants -hyväntekevyysohjelmaan. Ohjelman kautta saamme runsaasti ilmaista mainostilaa ja näkyvyyttä.

Tammikuussa julkistettu Hyvä testamentti -kampanja haastoi suomalaisia testamenttien tekemiseen. Hyvä testamentti -nettisivustolta on tietoa testamentin laatimisesta sekä mahdollisuus esittää kysymyksiä testamenttien laadintaan erikoistuneelle lakimiehelle. Lisäksi sivuilta löytyy tietoa kampanjaan osallistuvista järjestöistä, mukana myös Kuurojen Liitto.

Huhtikuussa eduskuntavaalien yhteydessä järjestettiin Pieni ele -keräys yhteistyössä 18 kotimaisen vammais- ja terveysjärjestön kanssa. Kuurojen Liiton jäsenyhdistyksistä 20 osallistui lipaskeräykseen.

Vuosi 2016 tuo mukanaan uuden toimintaympäristön ja toivottavasti myös entistä vahvemman yhteisen panostuksen liiton keräystoimintaan. Uteliaisuus ja valppaus varainhankintaan vaikuttavien muutosten ja trendien suhteen on välttämätöntä, jotta varainhankinnalla on jatkossakin merkittävä rooli Kuurojen Liiton arvokkaan työn mahdollistajana.

Kiitos kaikille lahjoittajille ja tukijoille! Työmme ei olisi onnistunut näin hyvin ja monipuolisesti ilman teitä.

Eija Tiainen
kampanjasuunnittelija

Liittokokous

Kuurojen Liiton liittokokous kokoontui 6.–7.6.2015 Helsingissä. Liittokokouksessa oli edustettuna 30 kuurojenyhdistystä yhteensä 40 edustajalla.

Liittokokous esitti julkilausumassaan huolensa kuurojen työurille pääsystä. Liitolle on raportoitu viittomakielisten kuurojen kokemasta syrjinnästä oppilaitosten oppilasvalinnoissa, rekrytoinneissa ja työpaikoilla. Viranomaiset, työvoimapaalvelut, oppilaitokset ja työnantajat ovat avainasemassa syrjinnän estämisessä. Ennakkoluuloton suhtautuminen avaa kuuroille opintien tai työuran usein pienemmin järjestelyin kuin oletetaan.

Liitto korostaa viranomaisten velvollisuutta edistää yhdenvertaisuuden toteutumista. Tähän velvoittavat myös tuore yhdenvertaisuuslaki, viittomakielilaki sekä YK:n vammaisia henkilöitä koskeva yleissopimus. Erityisen tärkeää on viittomakielen tulkkauspalvelun toimivuuden ja laadukkuuden turvaaminen sekä työelämässä että opinnoissa.

Työvoimapaalveluihin tarvitaan kuurouteen ja viittomakielisyyteen perehtyneitä työntekijöitä asiantuntevan neuvonnan ja ohjaamisen takaamiseksi. Kuurojen yrittäjien tulee myös saada tarvitsemaansa tukea ja neuvontaa. Viittomakielinen kuuro on yhdenvertaisesti työelämämme voimavara.

Kuurojen työllistymisen edistämiseksi tulee laatia kattava selvitys kuurojen asemasta työmarkkinoilla sekä toimenpideohjelma työllisyyden parantamiseksi.

Jäsenyhdistykset olivat tehneet esityksiä (5 kpl), joissa kiinnitettiin huomiota muun muassa kuurojen työttömyyteen ja tulkkauspalvelujen käytäntöihin.

Hallitus

Kuurojen Liiton hallitus kokoontui kertomusvuonna viisi kertaa.

Kesäkuun liittokokouksessa Kuurojen Liiton puheenjohtajaksi valittiin uudelleen erityisluokanopettaja, KM **Jaana Aaltonen** Turusta. Hallituksen varapuheenjohtajana toimi projektitutkija, KM **Nina Sivunen** Jyväskylästä.

Hallituksen muut jäsenet olivat: lehtori, KM **Outi Ahonen** Jyväskylästä, viittomakielen ohjaaja **Elina Blundin** Vaasasta, HuK **Cecilia Hanhikoski** Helsingistä, IT-koordinaattori **Johan Hedrén** Vantaalta, merkonomi **Katja Katila** Raisiosta, merkonomi **Jari Kärkkäinen** Joroisista, lehtori, KM **Juha Oksanen** Kuopiosta ja kouluttaja, KM **Sanna Paasonen** Mikkelistä.

Hallitukseen valittiin kesäkuun liittokokouksessa erovuoroisista jäsenistä uudelleen Cecilia Hanhikoski Helsingistä, pois jäivät Johan Hedrén ja Katja Katila. Uusina jäseninä hallitukseen valittiin liiketalouden tradenomi (AMK), toimittaja **Salla Lähteenmäki** Hausjärveltä ja toiminnanohjaaja **Jari Malkamäki** Ylöjärveltä.

Johtoryhmä

Johtoryhmän muodostivat toiminnanjohtaja **Markku Jokinen**, palvelujohtaja **Päivi Lappi**, hallintojohtaja **Raija Jokila** ja kehittämisjohtaja **Kaisa Alanne**. Johtajien yhteisenä tehtävänä oli vastata Kuurojen Liiton perustehtävän toteutumisesta kokonaisuudessaan sekä liiton liitännäisorganisaatioiden kytkeytymisestä liiton toimintaan. Pitkäaikainen hallintojohtaja **Markku Torniainen** jäi eläkkeelle vuoden alussa.

Johtoryhmän jäsenet osallistuivat konsernin tytäryhtiöiden toimintaan työskentelemällä yhtiöiden hallituksissa.

KUUROJEN KANSANOPISTO 2015

Kuurojen kansanopiston pitkät linjat kokivat vuonna 2015 pieniä muutoksia. Kuuleville kohdistetun viittomakielilinjan alkamisajankohtaa siirrettiin vastaamaan paremmin Humanistisen ammattikorkeakoulun (HUMAK) sisäänottoja. Ajatuksena oli, että näin tulkkiopintojen ulkopuolelle jääneet voisivat sujuvasti aloittaa viittomakielen opinnot kansanopiston puolella. Monet viittomakieltä linjoilla opiskelleista ovatkin päässeet mm. tulkkiopintoihin ja viittomakielen taitoa edellyttäviin työtehtäviin.

Maahanmuuttajakoulutuksessa valmistauduttiin järjestämään opetusta myös huonokuuloisille opiskelijoille. Lisäksi kansanopisto antoi tarjouksen Maahanmuuttovirastolle kuurojen pakolaisten kouluttamiseksi. Uutena linjana aloitimme täydennyskoulutuslinjan. Tämä linja on erityisesti kohdennettu työ- ja koulutusmarkkinoille lisävalmiuksia tarvitseville viittomakielisille. Kyseiselle linjalle on selvästikin tarvetta, joskin monella opiskelijalla on ollut vaikeuksia opintojen rahoittamisessa. Jonkin verran olemme voineet tarjota näissä tilanteissa tukea opintosetelien muodossa. Opintoja on aiempaa enemmän koostettu siten, että kaikki opiston linjaopiskelijat ovat toimineet yhdessä. Tämä on tuonut opiskelijoille paitsi yhteenkuuluvuuden tunnetta, myös arvokasta kokemusta erilaisten ihmisten ja kulttuurien kohtaamisesta sekä molemminpuolista kielen oppimista. Syksyllä opiston opiskelijat osallistuivat mm. Nenäpäivä - tempaukseen kehitysmaiden lasten hyväksi lipaskeräjäinä Kampissa sekä omalla tapahtumalla Valkeassa talossa.

Kurssitoiminnan puolella on ollut hieman aiempaa vähemmän opiskelijoita eikä myöskään totutussa määrin yhteistyökursseja. Kurssimme kohdentuvat toisaalta viittomakielisten koulutustarpeiden mukaan ja toisaalta viittomakieltä tai muita viittomakommunikaatioita opiskeleville kuuleville. Kuluneena vuonna toteutettiin mm. kuurojen kulttuuri -kurssikokonaisuus, joka sisälsi myös mahdollisuuden suorittaa HUMAKin avoimen ammattikorkeakoulun opintoja.

Opetustarjonnassa olemme yleisemminkin jatkaneet yhteistyötä niin HUMAKin kuin Jyväskylän avoimen yliopiston kanssa luoden näin opiskelijoille paremmat mahdollisuudet jatkaa korkeakoulu- ja yliopisto-opinnoissa sekä saada näihin opintoihin kelpoinen todistus opinnoistaan. Kuulovamma-alan ulkopuolelta ovat yhteistyökumppaneina olleet Plan International sekä Mannerheimin Lastensuojeluliitto. HUMAKin kanssa hyvä yhteistyö on jatkunut myös tilaratkaisujen osalta.

Maamme yleinen taloudellinen tilanne on vaikuttanut myös Kuurojen kansanopiston opiskelijatilanteeseen. Itse maksavia opiskelijoita on ollut aiempaa vaikeampaa sitouttaa opintoihin. Niinpä vuoden 2015 suoritekertymämme näyttäisi jäävän noin 1300 opiskelijaviikkoon.

Isa Biese
vararehtori

KL Support Oy

Vuoden 2014 lopussa tehty liiketoimintakauppa Audenta Oy:n kanssa tuotti tulosta ja KL Supportin toiminta oli voitollista tilikautena. Yhtiön palveluksessa on ollut yksi vakituinen henkilö tilikauden aikana. Lisäksi tarvittaessa on ostettu ulkopuolista työvoimaa mm. hallinnollisissa sekä asiakastehtävissä. Yhtiön toiminta on käsittänyt lähinnä tekstipuhelinten vuokraustoimintaa. Huolimatta yhtiön taloudellisen tilanteen vakaudesta asiakasmäärät ovat edelleen olleet laskusuunnassa vuokrauspalveluiden osalta. Tilikauden aikana yhtiössä vaihtui toimitusjohtaja.

Koy Valkea talo

Valkea talo tuotti talon järjestöille kiinteistön ylläpito, asiakas-, puhelinvaihte- ja atk-palveluja, sekä tarjosi ravintola- ja kokouspalveluja yrityksille ja yhteisöille. Lisäksi Valkea talo hallinnoi RAY:n rahoittamaa valtakunnallista tekstipuheluvälityspalvelua. Kuurojen Liitto ry omistaa Kiinteistö Oy Valkea talon osakekannasta 54,8%:n, Kuuloliitto ry 43,1%, Kuurojen Palvelusätiö 1,4% ja Kuulovammaisten Lasten Vanhempien Liitto ry 0,7%. Yhtiöllä oli omaa henkilökuntaa kuusi henkilöä.

Vuonna 2013 aloitetut toiminnalliset ja taloudelliset sopeuttamistoimenpiteet saatiin päätökseen toimintavuonna. ATK-palveluissa toteutettiin DNA:n sopimuksen mukaisesti MPLS-verkkorakenne ja datapalvelut. Lisäksi toimintavuonna aloitettiin arviointi HelpDesk/ServiceDesk- ja konosalipalvelujen uudistamisesta.

Vuoden aikana saatiin myös päätökseen 2014 aloitettu vesikaton uusimistyö, sekä etelän puoleisten ikkunoiden ulkopuolien maalaus- ja tiivistystyö.

KUUROJEN LIITON EDUSTAJAT SEKÄ YHTEISTYÖTAHOJEN
NIMEÄMÄT JÄSENET ERI ORGANISAATIOSSA VUONNA 2015

<i>Järjestö</i>	<i>Edustaja/yhteyshenkilö</i>
Aikakauslehtien Liitto	Jaana Aaltonen Antti Mäkipää
Abilis-säätiö - hallitus	Liisa Kauppinen
Asumispalvelusäätiö Aspa - hallitus 2014 - 2015	Päivi Lappi Markku Torniainen/Raija Jokila (vara)
Design for All - EDeAN (eurooppalainen verkosto) - suomalainen verkosto	Marika Rönnerberg Marika Rönnerberg
Eduskunnan vammaisasiain yhteistyöryhmä (VAMYT)	Päivi Lappi
Eduskunnan viittomakielten verkosto	Kaisa Alanne
Erikoiskirjastojen neuvosto	Ilona Leppänen
European Society for Mental Health and Deafness	Helena Torboli
European Union of the Deaf (EUD)	Markku Jokinen Kaisa Alanne (varaedustaja) hallituksen kokouskohtaisesti nimeämä edustaja
EUD:n ICT-ryhmä	Mikko Palo
European Union of the Deaf Youth (EUDY)	Juha Vahtera
FDPI ry (kansainvälisen vammaisjärjestön Suomen osasto) - hallitus	Kaisa Alanne
Finlands Svenska Handikappförbund (FSH)	Johan Hedrén
Finlandssvenska teckenspråkiga rf:s språkutskott - Språkplansgruppen	Karin Hoyer
Fimean lääkkeiden käyttäjien	Marika Rönnerberg

lääkeinformaation kehittämisen työryhmä	Virpi Thurén (vara)
FINSE (Tuetun työllistämisen Suomen verkosto)	Börje Hanhikoski
Humanistinen ammattikorkeakoulu - Humak Oy	Timo Heinola
ICSW (The International Council of Social Welfare)	Päivi Lappi
Ihmisoikeusvaltuuskunta, ihmisoikeuskeskus (2012 – 2016)	Markku Jokinen
Jyväskylän yliopisto/Viittomakielen keskus - neuvottelukunta	Markku Jokinen Karin Hoyer Leena Savolainen
Kansalaisareena ry	Aliisa Lehtonen
Kehys ry (edustaa Vammaiskumppanuus ry:tä) - Hallitus 2014 – 2015	Laura Pajunen
Kelan pysyvä yhteistyöfoorumi	Sanna Paasonen Marika Rönnerberg (varajäsen)
Kieliasiain neuvottelukunta - pysyvä asiantuntijajäsen 2012 – 2015	Kaisa Alanne
Kiinteistö Oy Valkea talo - ruokalatoimikunta - tekstipuhelinvälityspalvelu-työryhmä - hallituksen jäsen - hallituksen jäsen	Raija Jussilainen Virpi Thurén ja Johan Hedrén Ari Pokkinen Markku Torniainen/Raija Jokila
Kirkkohallitus - Kirkon vammaistyön neuvottelukunta 2012 – 2016	Annukka Hiekkänen
KL-Support Oy - hallitus - hallitus - hallitus - hallitus	Markku Jokinen Jaana Aaltonen Päivi Lappi Markku Torniainen/Raija Jokila
Kotimaisten kielten keskus - viittomakielen lautakunta 1.6.2012 - 31.5.2015	Leena Savolainen, sihteeri Karin Hoyer, sihteeri
Kulttuuriyhdistys Suomen EUCREA ry	Elina Pokki

Kuuloliitto ry

- tekstityksen edistämisyhjä

Marika Rönnerberg
Antti Mäkipää (varalla)

Kuurojen Lähetys ry

Maija Pulkkinen

Kuurojen Palvelusäätiö

- hallitus
- hallintoneuvosto

- Juniori-ohjelman tukiryhmä
- POVERI – kuurojen ja kuurosokeiden työllistymisen tukeminen verkostoyhteistyön avulla; ohjausryhmän puheenjohtaja 2012 – 2015

Börje Hanhikoski
Kaisa Alanne, Markku Jokinen
Seppo Mertanen
Kaisa Alanne, Markku Jokinen

Börje Hanhikoski

Kuurojen Pohjoismainen Neuvosto (KPN)

Markku Jokinen
Jaana Aaltonen

Kuurojen Pohjoismainen Nuorten Neuvosto (KPNN)

Juha Vahtera
nuorisotoimikunnan nimeämä jäsen

Kynnys ry

Päivi Lappi

Lastensuojelun Keskusliitto

- Ehkäisevän työn neuvottelukunta 2014 – 2015

Helena Torboli
Helena Torboli

Liikenne- ja viestintäministeriö

- Esteettömän tietoyhteiskunnan seurantarvymä

Kaisa Alanne
Marika Rönnerberg (vara)

Naisjärjestöjen keskusliitto

Helena Torboli

Nordisk Audiologisk Selskab

Markku Jokinen

Nuorisotutkimusseura

Juha Vahtera

Opetushallitus

- nuoriso- ja vapaa-ajan ohjauksen tutkintotoimikunta (2013–2016)

Pirkko Selin-Grönlund

Opintotoiminnan Keskusliitto

Börje Hanhikoski

Pieni ele -keräystoimikunta

Katja Repo

Pohjoismaiden hyvinvointikeskus NVC

(Nordens Välfärdscenter, Nordic Centre for Welfare and Social Issues)

Päivi Lappi

Pohjoismainen viittomakielten kielenhuoltajien

verkosto

- Työryhmä informaatiota pohjoismaisista viittomakielistä verkkoon
- Korpustoimikunta

Karin Hoyer
Leena Savolainen

Pohjola-Norden

(Pohjoismaisen kansalaisyhteistyön keskusliitto)

Markku Jokinen
Kaisa Alanne

Raha-automaattiyhdistys

Markku Jokinen
Markku Torniainen/Raija Jokila

Reilu Palvelu ry

Päivi Lappi

Satakieliohjelma

- ohjausryhmä

Jaana Aaltonen
Pirkko Selin-Grönlund varalla

Selkokeskus - neuvottelukunta

(2014 – 2015)

Ilona Leppänen
varalla Pirkko Selin-Grönlund

Sininauhaliitto

- vammaisten päihdetyön tukipalvelut,
Vapa-vastaava

Susanna Helminen

Soveltavan kielentutkimuksen keskus (Solki)

Kaisa Alanne

Sosiaalialan Työnantaja- ja Toimialaliitto

- yhteyshenkilö

Markku Torniainen/Raija Jokila

SOSTE, Suomen sosiaali- ja terveys ry

- valtuusto 2012 – 2015
- arviointiverkosto
- järjestöjen kansainvälisten asioiden työntekijöiden verkosto
- järjestöjen koulutusverkosto
- järjestöpäälliköiden verkosto
- järjestöviestijöiden verkosto
- järjestöjen rahoituksen verkosto
- kokeilevan viestinnän oppimisverkosto
- lasten terveysfoorumi
- menetelmäverkosto
- potilas- ja kansanterveysjärjestöjen verkosto POTKA
- työllisyysverkosto
- vanhusväestön hyvinvointi ja terveys – verkosto

Markku Jokinen
Markku Jokinen
Kaisa Alanne

Kaisa Alanne
Börje Hanhikoski
Päivi Lappi, Börje Hanhikoski (vara)
Antti Mäkipää
Markku Torniainen/Raija Jokila
Tiina Vihra
Helena Torboli
Laura Pajunen

Päivi Lappi
Börje Hanhikoski
Päivi Lappi

SOVATEK –säätö

- valtuuskunta 2013 - 2016
- hallituksen varajäsen 2015 – 2016

Börje Hanhikoski
Börje Hanhikoski

Suomen audiologian yhdistys - Finlands audiologiska förening ry	Katja Katila
Suomen Kansanopistoyhdistys	Timo Heinola
Suomen nuorisoyhteistyö Allianssi	Juha Vahtera
Suomi.fi -portaalien käyttäjäryhmä	Sanni Kostiainen
Terveyttä kulttuurista -verkosto	Helena Torboli
Tulkkitoiminnan yhteistyöryhmä	Sanna Paasonen (äänivalta) Virpi Thurén (äänivalta) Marika Rönning
Työväen museoyhdistys ry - hallitus 2015-2017	Pirkko Selin-Grönlund
Ulkoministeriön kansainvälisen vammaispolitiikan koordinoitiryhmä	Markku Jokinen
Valkean Talon ICT-toimikunta	Markku Torniainen/Raija Jokila Börje Hanhikoski Maarit Saarelainen (vara)
Valtakunnallinen vammaisneuvosto VANE - varajäsen	Markku Jokinen
Vammaisfoorumi - vaikuttajaverkosto - työllisyysryhmä	Markku Jokinen Marika Rönning Börje Hanhikoski
Vammaiskumppanuus ry - hallituksen jäsen - hallituksen varajäsen	Kaisa Alanne Katarina Butera
Vammaisjärjestöjen naisverkosto	Helena Torboli Maija Pulkkinen (vara)
Vammaisjärjestöjen nuorisoyhteistyöryhmä VNY	Juha Vahtera
Vammaisten lasten ja nuorten tukisäätiö - YTRY-yhteistyöryhmä	Helena Torboli
Vanhustyön keskusliitto ry -valtuusto 2012 – 2015	Päivi Lappi
Vastuullinen Lahjoittaminen ry (VaLa) - hallituksen jäsen	Eija Tiainen
VATES -säätiö	

(edistää vammaisen ja vajaakuntoisten työllistämistä)	
- valtuuskunta 2014 - 2016	Börje Hanhikoski Päivi Lappi (vara)
Veronmaksajain keskusliitto	Maarit Saarelainen
Viestintävirasto - HF-standardisointiryhmä	Kaisa Alanne
VIOLA- väkivallasta vapaaksi ry:n Saumuri -hanke	Susanna Helminen
World Federation of the Deaf WFD (Kuurojen maailmanliitto)	
- hallituksen jäsen (2011-2015)	Kaisa Alanne
- WFD expert group on developing countries	Karin Hoyer
- WFD ad hoc working group on deafblind	Sanna Paasonen
WFD Youth Section WFDYS (Kuurojen maailmanliiton nuorisosaasto)	Juha Vahtera Cecilia Hanhikoski

TOIMIKUNNAT VUONNA 2015

Palveluosasto

Nuorisotoimikunta

Luottamushenkilöt

Elonen Veera
Hakala Aino
Halonen Liisa
Huovinen Kaarina, pj
Laiho Aino
Lehtonen Riku-Petteri
Tarvajärvi Nelli-Sofia

Työntekijät

Vahtera Juha

Senioritoimikunta 2015 – 2016

Luottamushenkilöt

Frondelius Irma
Ikonen Tuula
Marjamäki Kauko
Nurmi Vesa
Sänkiniemi Esko, pj
Westerlund Rolf (suomenruotsalaisten edustaja)

Työntekijät

Pulkkinen Maija, siht.

Seniorien kulttuuritapahtuman 2015 järjestelytoimikunta

Luottamushenkilöt

Jokela Anneli

Työntekijät

Pokki Elina

Saarijärvi Jorma
Saarijärvi Taina
Saunamäki Arja
Ukskoski Aulis
Ventelä Aila
Ventelä Markku

Kulttuuripäivien 2016 järjestelytoimikunta

Luottamushenkilöt

Lehtinen Sirpa
Lipsanen Mikko
Pyrhönen Sirpa (Mikkelin kaupunki)
Pärnänen Tarja

Työntekijät

Pokki Elina

Viittomakielisen filmifestivaalin 2015 järjestelytoimikunta

Luottamushenkilöt

Lipasti Teemu
Syväsalmi Liisa
Vuoriheimo Sami
Festivaalipaikan edustaja

Työntekijät

Pokki Elina
Torboli Helena

Viittomakielisten naisten asioita käsittelevä työryhmä

Luottamushenkilöt

Johansson Pirkko M.
Lappinen Terhi
Tarvonen-Jarva Maritta

Työntekijät

Pulkkinen Maija
Sjöroos Anne

MIEPÄ -ryhmä

Kuurojen Palvelusäätiön edustajat
Ilola Maritta
Sandelin Ritva

Työntekijät

Helminen Susanna
Nevalainen Mervi

VIVA – yhteyshenkilötoiminnan työryhmä

Luottamushenkilöt

Einola Seija, seurakuntayhtymien
kuurojentyö, Vantaa
Korhonen Päivi, seurakuntayhtymisen
kuurojentyö, Helsinki
Lappalainen Heli, Suomen Kuurosokeat ry
Laurila Katja, Aspa Palvelut Oy
Muteli Tarja, Palvelukeskus Åvik
Narmala Marja, KPS/Kotiväylä
Pulli Seija, Palvelukeskus Ainola
Rakemaa Helena, Espoon seurakuntien
kuurojentyö

Työntekijät

Lehtonen Aliisa, pj
Mikkola Heli
Nevalainen Mervi

Kehittämisosasto

Kansainvälinen toimikunta

Luottamushenkilöt

Liisa Kauppinen
Arttu Liikamaa

Hallitus

Jaana Aaltonen
Jari Kärkkäinen

Kuurojen lähetyksen edustaja
Riitta Kuusi

WFD:n työntekijät

Phillipa Sandholm
Eeva Tupi / Meri Hyrske-Fischer

Työntekijät

Kaisa Alanne
Inkeri Lahtinen
Katarina Butera
Ossi Oinonen
Johanna Karinen
Laura Pajunen
Karin Hoyer

Suvi Jääskeläinen

Raija Jussilainen, siht.

Kuurojen Lehden toimitusneuvosto

Luottamushenkilöt

Jaana Aaltonen (päätoimittaja)
Irma Frondelius
Juha Jokinen
Salla Lähteenmäki
Riikka Moilanen
Aapo Rikala
Håkan Westerlund

Työntekijät

Annika Posti (Ts. Anne Sjöroos)
Antti Mäkipää
Markku Jokinen
Nina Tapper-Floman

Museotoimikunta

Luottamushenkilöt

Hallituksen edustaja Cecilia Hanhikoski
Hallituksen edustaja Outi Ahonen
Salla Lähteenmäki
Päivi Rainò
Rami Valtasaari

Työntekijät

Pirkko Selin-Grönlund, erityisasiantuntija
Tiina Naukkarinen, Työväenmuseo Werstas

Kielipoliittisen ohjelman 2010 – 2015 arviointi

Hallitus nimeää työryhmän jäsenet

Työntekijät

Laura Pajunen
Pirkko Selin-Grönlund
Kaisa Alanne
Juha Oksanen
Nina Sivunen

Hallinto

Työsuojelutoimikunta 2011- 2013

Työnantajan edustajat
Ari Pokkinen

Työntekijät
Reetta Laiho (työsuojeluvaltuutettu)
Senni Virkkunen
Janne Raatikainen
Maija Pulkkinen
Tuija Mustonen

YHDISTYKSET

KUUROJEN LIITTO RY:N

9.3.2016

JÄSENYHDISTYKSET 2015

PERUSTETTU JÄSENMAÄRÄ

BORGÅ NEJDENS DÖVA - PORVOON SEUDUN KUUROT RY	1	1982	36
ESPOON VIITTOMAKIELISET RY	1	1974	150
ETELÄ-KARJALAN KUUROT RY	1	1908	60
FINLANDSSVENSKA TECKENSPRÅKIGA RF	1	2002	165
HELSINGIN KUUROJEN YHDISTYS - HELSINGFORS DÖVAS FÖRENING RY	1	1895	379
HÄMEENLINNAN KUUROT RY	1	1924	53
ITÄ-SAVON KUUROT RY	1	1945	28
JAKOBSTADS NEJDENS DÖVA - PIETARSAAREN SEUDUN KUUROT RF	1	1923	30
JYVÄSKYLÄN KUUROJEN YHDISTYS RY	1	1907	160
JÄMSÄNJOKILAAKSON KUUROT RY	1	1981	36
KAINUUN KUUROT RY	1	1944	20
KESKI-UUDENMAAN KUUROT RY	1	1941	43
KOKKOLANSEUDUN VIITTOMAKIELISET RY	1	1929	38
KOTKAN KUUROJEN YHDISTYS RY	1	1907	26
KOUVOLAN KUUROT RY	1	1949	32
KUOPION KUUROJENYHDISTYS RY	1	1909	57
KUUROJEN VANHEMPIEN KUULEVIEN LASTEN YHDISTYS RY	1	1996	91
KUUROJEN YHDISTYS HEFFATA RY	1	1907	9
LAHDEN KUUROJEN YHDISTYS RY	1	1930	74
MIKKELIN KUUROJEN YHDISTYS RY	1	1937	45
OULUN KUUROJENYHDISTYS RY	1	1932	116
POHJOIS-KARJALAN KUUROT RY	1	1942	48
PORIN KUUROJEN YHDISTYS RY	1	1924	63
RAISION SEUDUN VIITTOMAKIELISET RY	1	2005	82
RAUMAN SEUDUN KUUROT RY	1	1941	32
RIIHIMÄEN KUUROT RY	1	1913	52
ROVANIEMEN VIITTOMAKIELISET RY	1	1949	40
SEINÄJOEN SEUDUN KUUROT RY	1	1929	56
TAMMERSIGN RY	1	2009	18
TAMPEREEN VIITTOMAKIELISET RY	1	1898	117
TURUN KUUROJENYHDISTYS RY, ÅBO DÖVAS FÖRENING RF	1	1886	281
UUDENKAUPUNGIN SEUDUN KUUROT RY	1	1949	28
VAASAN KUUROJEN YHDISTYS -			

VASA DÖVAS FÖRENING RY	1	1897	74
VANTAAN KUUROT - VANDA DÖVA RY	1	1979	124
VARKAUDEN KUUROJEN YHDISTYS RY	1	2003	9
VIITO! RY	1	2006	41
VIITTOVAT PERHEET RY	1	2006	17
WOIKKIKSEN VIITTOMAKIELISET RY	1	2004	18
KUUROJEN KALALIITTO RY	1	1979	97
KUUROJEN ELÄKEJÄRJESTÖ RY	1	2013	36
TURUN KUUROJEN SATEENKAARITEATTERI RY	1	1994	31
SUOMEN KUUROJEN URHEILULIITTO RY	1	1920	1050
YHDISTYKSIÄ YHTEENSÄ	42	JÄSENIÄ	3962

LAUSUNNOT JA KOMMENTIT 2015

Lausunnot:

- Diakonia-ammattikorkeakoulu: Kuulolaitteen ja huonokuuloisuuden vaikutuksesta tulkin ammattiin
- Hallintovaliokunta: HE 265/2014 vp hallituksen esityksestä laiksi hätäkeskustoiminnasta annetun lain muuttamisesta
- Kela: Lapsen tulkkauspalveluun liittyen
- Kela: Viittomakielisen terapiapalvelun tarpeesta
- Kela: Etätulkkauslakemuksen liitteeksi asiantuntijalausunto
- Kunnan vammaispalvelu: Apuvälinelausunto
- Lapsiasiavaltuutettu: Lausunto lapsiasiavaltuutetun vuosikirjaan 2016
- Liikenne- ja viestintäministeriö: Ylen hallintoneuvoston kertomuksesta v.2014 toiminnasta
- Maahanmuuttovirasto: Kuulon kuntoutuksen linjauksista
- Opetus- ja kulttuuriministeriö: Nuorisolain uudistaminen –työryhmämuistion esityksestä uudeksi nuorisolaiksi
- Opetus- ja kulttuuriministeriö: Hallituksen esitys eduskunnalle varhaiskasvutuslaiksi ja arvonlisävero-lain 38§:n muuttamisesta (luonnos)
- Opetushallitus: Ohjauksen ja kasvatuksen tutkintorakenteen muutosehdotukset
- Opetushallitus: Lukion opetussuunnitelman perusteiden luonnos
- Opetushallitus: Viittomakielisen ohjauksen perustutkinnon nimen ja tutkintonimikkeen muuttamisesta
- Opetustoimi: Opetusjärjestelyistä
- Perustuslakivaliokunta: Hallituksen esityksestä viittomakielilaiksi
- Perustuslakivaliokunta, sosiaali- ja terveysvaliokunta: HE 324/2014 vp hallituksen esitys eduskunnalle sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi
- Sivistysvaliokunta: HE lausunto hallituksen esityksestä viittomakielilaiksi
- Sivistysvaliokunta: HE 341/2014 vp hallituksen esitys eduskunnalle lasten päivähoidosta annetun lain muuttamisesta ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi
- Sosiaali- ja terveysministeriö: Varhaiskasvutuslaki
- Sosiaali- ja terveysministeriö / Vammaisfoorumi VALAS-työryhmä: Vammaislainsäädännön uudistus / kommunikaatio-opetus (2 erillistä)
- Sosiaali- ja terveysministeriö: Hallituksen linjauksista itsehallintoaluejaon perusteiksi
- Suomen Kirjastoseura: Yleisten kirjastojen saavutettavuussuosituksen luonnos
- Työ- ja elinkeinoministeriö: Hallituksen esitykseen hankintalaiksi
- Valtakunnallinen Vammaisneuvosto: Aloiteluonnos YLE-veron poistamiseksi vaikeavammaisilta henkilöiltä

- Valtakunnallinen Vammaisneuvosto: 23. määräaikaisraportiksi kaikkinaisen rotusyrjinnän poistamista koskevan kansainvälisen yleissopimuksen täytäntöönpanosta
- Vammaisfoorumi, sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö: Vammaislainsäädännön uudistamistyöryhmän loppuraportti
- Vammaisfoorumi: Passengers' rights when traveling by sea (EDF)
- Varhaiskasvatus: Opetusjärjestelyistä

Vetoomukset, kommentit, suositukset:

- Työnantaja: Kuuron työnhakijan pätevyydestä
- Kunnan vammaispalvelu: Lapsen viittomakielen kotiopetus
- Kunta: Vetoomus terveyspalveluiden takaisinsoittopalveluun liittyen
- Opetustoimi: Suositus viittomakielen järjestämisestä viittomakielilain nojalla (8 erillistä)
- Kela: Työpaikan kuurojen ryhmän työelämäntulkkausten järjestäminen
- Kela: Vetoomus kurssin tulkkausjärjestelyistä
- HUS: Vetoomus kielistrategian laatimiseen, viittomakielisten huomioiminen
- Valtioneuvosto: Vetoomus viittomakielisten kielellisten oikeuksien puolesta
- Liikenne- ja viestintäministeriö: Vetoomus Bernerin työryhmälle TV-tekstityksestä
- Maahanmuuttovirasto: Kirjelmä kuuroista pakolaisista
- Kansanedustaja Merja Mäkisalo-Ropponen: Selvitys tulkkauspalvelun nykyongelmista
- OHCHR: Vastaus kyselyyn CRPD:n artiklasta 11

Kantelut:

- Yhdenvertaisuusvaltuutettu: Kuuron tulkin syrjintä tulkkaustöiden tarjoamisessa (2 erillistä)
- Yhdenvertaisuusvaltuutettu: Kantelu kuurosokean tulkkauspalveluiden järjestämisestä
- Yhdenvertaisuusvaltuutettu: Viranomaisen syrjivä käytös, ei käyttänyt tulkkia
- Yhdenvertaisuusvaltuutettu: Lapsen tulkkauspalvelussa ei käytetty tulkkirinkiin kuuluvia tulkkeja
- Yhdenvertaisuusvaltuutettu: Kantelu kuuron maahanmuuttajan saamasta kielteisestä tulkkauspalvelupäätöksestä
- Yhdenvertaisuusvaltuutettu: Kantelu viittomakielen opetuksen saamisesta perusopetuksessa
- Yhdenvertaisuusvaltuutettu: Kannanotto kyselyyn kuurojen maahanmuuttajien tulkkauspalvelusta